

Persbericht

Steeds meer Vlamingen zoeken juridische antwoorden online OVB waarschuwt voor valkuilen online 'doe-het-zelven'

Brussel, 13 oktober 2016 - Het aantal juridische zoekopdrachten via Google kende sinds 2010 een stijging van ongeveer 30 %. Die doe-het-zelftrend is ook de Vlaamse advocatuur niet ontgaan. Vlamingen zoeken steeds vaker oplossingen op het internet, ook wanneer ze geconfronteerd worden met een juridische vraag of probleem.

Het online beschikbaar zijn van juridische informatie is een zege voor de juridische sector, maar brengt ook gevaren met zich mee bij onvoorzichtig gebruik. De Orde van Vlaamse Balies nam de trend onder de loep en formuleert onder meer op www.advocaat.be/JuridischeTop10/ een reeks concrete kanttekeningen en tips voor verstandig online juridisch doe-het-zelven.

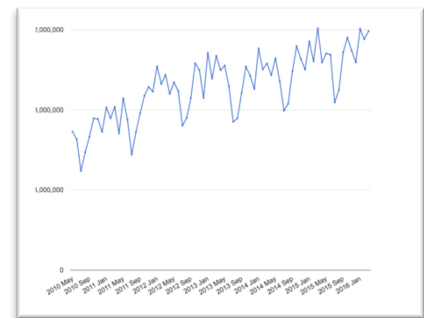
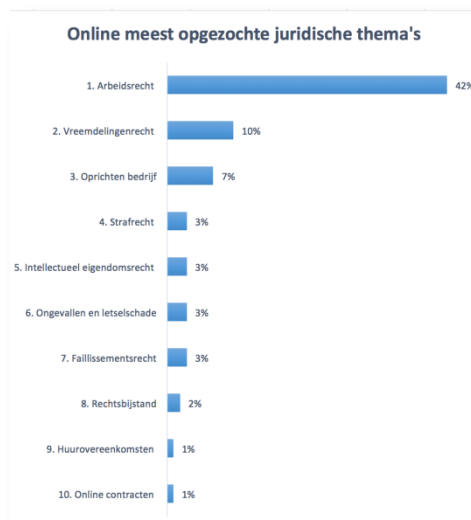

Figure 1: bron - Google Belgium

Meest opgezochte juridische onderwerpen vandaag: enkele opvallende conclusies

Met de hulp van Google bracht de beroepsorganisatie van Vlaamse advocaten (OVB), de - in Vlaanderen - tien online meest opgezochte juridische onderwerpen in kaart. Enkele opvallende resultaten: arbeidsrecht staat met 42 % op de eerste plaats. Juridische vragen gelinkt aan vreemdelingenrecht staan op een opvallende tweede plaats. Op drie staan zoekacties die betrekking hebben op de oprichting van een eigen zaak. Vragen over intellectuele eigendom staan op plaats vijf. Ook vragen over faillissementsrecht staan vandaag nog steeds hoog in de ranking (zevende plaats).

A/ Goud voor arbeidsrecht (42 %).

Maar liefst 42 % van de 1000 meest opgezochte juridische onderwerpen valt binnen het domein 'arbeidsrecht'. De Belg zoekt online het vaakst naar antwoorden op vragen over **sociale zekerheid, vakantie en ontslag**.

“Logisch,” zegt meester Bruno Blanpain: “Werk neemt een belangrijke plaats in in ons leven. Begrijpelijk dat we ons hierover goed willen informeren. Dat ook ontslag hoog scoort, verbaast me absoluut niet. Dat is voor vele werknemers een erg traumatische

ervaring die men zo snel mogelijk wil kunnen 'plaatsen'. Onder meer door zichzelf te informeren en eventueel door later terug te vechten. Arbeidsrecht is in België immers niet eenvoudig te interpreteren, noch eenduidig. Wetten en regels verschillen naargelang de sector, de geografische ligging of het bedrijf zelf. Bovendien verandert de wetgeving erg snel. "

B / Opvallend zilver: vreemdelingenrecht (10 %)

Bij 10 % van de online opzoeken gaat het om zoekopdrachten binnen het vreemdelingenrecht. Dat is een opmerkelijke stijging van het aantal zoekacties sinds de start van de vluchtelingen crisis in 2015. Opvallend, maar niet onlogisch. Uiteraard heeft dat een impact op juridisch geïnspireerde zoekopdrachten. Bovendien is er heel wat relevante informatie inzake vreemdelingenrecht voorhanden op websites van betrokken ngo's en de overheidswebsite van bijvoorbeeld de Dienst Vreemdelingzaken.

C / Wat met echtscheidingen, erfkwesties en bouwgeschillen?

Buiten alle verwachting om staan onderwerpen die in de traditionele advocatuur frequent aan bod komen zoals echtscheidingen, erfkwesties en bouwgeschillen niet in de online top 10.

Een mogelijke verklaring volgens Gracy Saerens, woordvoerder van de OVB: *"In die materies ligt de drempel om naar een advocaat te stappen traditioneel een pak lager. Dat is als het ware ingeburgerd. De kans is bovendien groot dat je in je directe omgeving iemand kent die al te maken kreeg met een soortgelijk probleem en die je vervolgens persoonlijk aanmoedigt meteen naar een advocaat te stappen. Een tussenstap via internet is hier vaak niet meer nodig."*

8 tips voor verstandig juridisch doe-het-zelven: advocaten aan het woord

Het internet heeft de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld in de wereld der advocatuur. De laatste nieuwe wetswijzigingen zijn vandaag vrijwel onmiddellijk te consulteren via specifieke juridische websites, er is de democratisering van het recht. Bovendien zijn cliënten steeds beter geïnformeerd over hun rechtssituatie wanneer zij een advocaat raadplegen, waardoor gesprekken vaak vlotter verlopen, minder lang duren en dus minder duur zijn. Het internet is daarnaast ook een goede filter voor eenduidige praktische vragen waarvoor een advocaat vaak overbodig is.

Toch zijn er enkele belangrijke risico's verbonden aan blindelings vertrouwen op zelf samengesteld juridisch advies via het internet. Om problemen te voorkomen raadt de OVB aan enkele eenvoudige richtlijnen in het achterhoofd te houden tijdens de online zoektocht naar juridische antwoorden.

1. Definieer het probleem correct.

Mensen starten vaak vanuit een juridisch fout gedefinieerd probleem of met een foutieve zoekterm. Laat de online juridische oplossing bij de minste twijfel dan ook het best even nakijken door een advocaat. Zo weet je of je op de juiste weg zit en zo kunnen onomkeerbare of zeer dure situaties vermeden worden.

Meester Kati Verstrepen, gewezen stafhouder van de Antwerpse balie: *"Bij vreemdelingenrecht zal iemand bijvoorbeeld online op 'naturalisatie' zoeken, terwijl de correcte procedure voor die persoon eigenlijk de 'regularisatie' is. Men realiseert zich vaak pas later dat men de foute richting is ingeslagen en komt dan te laat aankloppen bij een advocaat. Die kan de situatie ofwel niet meer recht trekken (wanneer een bepaalde termijn is verstreken) ofwel wordt het plots een veel duurdere zaak dan wanneer men onmiddellijk naar een advocaat zou zijn gestapt."*

2. Besteed voldoende aandacht aan de bron: stel je de vraag wie de auteur is en voor wie de auteur schrijft.

Zowat elke bron is 'gekleurd', mogelijk geschreven door een partij met tegengestelde belangen. Elke website is bovendien geschreven voor een specifiek doelpubliek. Zo hebben websites van werkgeversorganisaties een fundamenteel andere doelgroep dan de website van een vakbondsorganisatie. Hou hiermee dus rekening bij de interpretatie van de informatie.

3. Pas op voor verouderde bronnen: wetgeving verandert snel!

Zo was er bijvoorbeeld het eenheidsstatuut voor arbeiders en bedienden dat inging op 1 januari 2014. Dat bracht heel wat belangrijke veranderingen met zich mee. Veel online informatie gaat nog over de oude wetgeving. Denk bijvoorbeeld aan de oude opzegtermijn. **Nota:** In de nabije toekomst verandert het vennootschapsrecht grondig. Die wijzigingen zijn onder meer belangrijk voor particulieren die een nieuwe vennootschap willen oprichten.

4. Pas op voor niet-volledige of foutieve informatie.

Je hebt online geen garantie op de correctheid van de informatie. Bij twijfel laat je je analyse het best even nakijken door een advocaat.

Meester Bruno Blanpain getuigt uit de praktijk: *“Een werkgever wilt een arbeider aannemen voor bepaalde duur. Hij leest op het internet dat een schriftelijke arbeidsovereenkomst niet nodig is. Aangezien het slechts om een korte tewerkstelling gaat, besluit de werkgever geen schriftelijke arbeidsovereenkomst op te maken. Er wordt mondeling overeengekomen dat de arbeider 6 maanden zal werken. Het project duurt uiteindelijk drie maanden langer. De arbeider wil na afloop echter verder werken en dacht dat het een samenwerking van onbepaalde duur was. Er is niet altijd een schriftelijk contract vereist, maar voor bepaalde overeenkomsten en bedingen geldt wel een uitzondering, zoals voor arbeidsovereenkomsten voor bepaalde duur. Is er geen geschrift waaruit blijkt dat de arbeidsovereenkomst voor een bepaalde duur werd gesloten, dan gelden dezelfde voorwaarden als voor de arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd. De werkgever moet de arbeider nu ontslaan. Met de nodige extra kosten tot gevolg.”*

5. Vlaanderen versus Wallonië versus Brussel (versus Nederland)

In België worden een aantal zaken anders geregeld naargelang de plaats waar je woont of werkt, of waar een gebeurtenis zich voordoet. Naast het federale niveau België zijn er de deelstaten, en dat zijn er heel wat. Bepaalde zaken worden daardoor onvermijdelijk anders geregeld in Vlaanderen, Wallonië of Brussel.

Professor Peter Schollen, docent rechtsmethodologie aan de UCLL: *“De regels voor een bouwvergunning kunnen verschillend zijn naargelang je in Vlaanderen of Brussel bouwt. Het is dus belangrijk te weten welke regelgever bevoegd is, wanneer je met een probleem zit. Als een Nederlandstalige bijv. een probleem heeft waarop het recht van één van de andere landsdelen van toepassing is (bijv. een vergunningsaanvraag in Wallonië), kan het goed zijn dat die persoon uit gewoonte een Nederlandstalige opzoeking uitvoert met enkel resultaten uit de Vlaamse regelgeving.”*

Houd er bovendien rekening mee dat het wereldwijde internet ook toegang geeft tot Nederlandse websites die qua juridische raad per definitie niet relevant zijn voor de Vlaamse lezer. Het is soms moeilijk Nederlandse en Vlaamse websites van elkaar te onderscheiden. Een handig hulpmiddel kan hier al zijn om je zoekresultaten te beperken tot pagina's uit een bepaald land.

6. Opgepast bij emotionele problematieken

Bij emotionele problematieken zoals ontslag, echtscheiding of familieruzies is het niet altijd eenvoudig objectief op zoek te gaan naar oplossingen. In dat geval is het raadzaam toch een advocaat in te schakelen die zijn cliënt als niet-betrokken partij rationeel kan bijstaan.

7. Wees je goed bewust van de sector waarbinnen je werkt bij vragen gerelateerd aan ontslag, loon, vakantie, ...

In verschillende sectoren gelden verschillende regels. Dat uit zich bijvoorbeeld in loonvoordelen zoals maaltijdcheques, een eindejaarspremie, minimumlonen, etc. Werknemers kijken daarom het best goed na onder welke sector zij vallen. Het paritair (sub)comité staat standaard op de loonfiche. Neem ook het arbeidscontract onder de loep. Bovendien veranderen de regels binnen het arbeidsrecht erg snel en is de kans op verouderde online informatie groot. Kijk dan ook liever enkel op websites van betrouwbare partijen. Sommige bedrijven leggen eigen regels vast. Raadpleeg bij twijfel of vragen een advocaat met voorkeursmaterie 'arbeidsrecht'.

8. Wees voorzichtig bij gebruik van online afgeprinte standaardcontracten en -documenten

Zij kunnen juridisch dan wel 100 % correct zijn, maar voor een specifieke context absoluut niet voldoen. Een advocaat pluist dat uit en helpt de juiste keuzes te maken.

Meer informatie via <https://www.advocaat.be/JuridischeTop10/>

Extra gericht advies en praktijkvoorbeelden per thema zijn te vinden op www.advocaat.be.

Einde Persbericht

Voor meer informatie of voor interviews met mr. Gracy Saerens, woordvoerder van de OVB:

Sophie Engels – sophie.engels@famousrelations.be

Over de Orde van Vlaamse Balies

De Orde van Vlaamse Balies is het overkoepelend orgaan van alle advocaten die aan de 13 Vlaamse balies verbonden zijn. De Orde van Vlaamse Balies heeft tot doel voor een behoorlijke en efficiënte rechtsbedeling te ijveren, de praktijkuitoefening te bevorderen en overleg te plegen over alle onderwerpen die voor de advocatuur en de rechtzoekende van belang zijn. De meer dan 10 000 Vlaamse advocaten kiezen hun afgevaardigden voor de algemene vergadering. De algemene vergadering vormt het parlement, stippelt de belangrijkste beleidslijnen uit en duidt de leden van de raad van bestuur aan. De Orde van Vlaamse Balies is sinds 1 mei 2002 operationeel (inwerkingtreding K.B. 17.02.2002), maar was sinds 7 februari 1998 als 'Vereniging' actief.

Over het onderzoek

Research op basis van de 1,000 meest ingegeven zoektermen op Google.be in de categorie 'juridische onderwerpen' tussen januari 2015 en 31 december 2015.

Voor interne analyse en rapportage doeleinden hanteert Google een standaard classificatie van alle ingevoerde zoektermen. Voor dit onderzoek werd de categorie "juridische zoektermen" onder de loep genomen en verder onderverdeeld in subcategorieën.

In navolging van haar policy kan Google geen absolute cijfers delen. De percentages uit het onderzoek geven dan ook het aandeel van de specifieke subcategorie weer in verhouding tot de totale verzameling van de hoofdcategorie 'juridische onderwerpen'.

